

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
priežiūra

MEDŽIŲ INVENTORIZAVIMAS IR BENDRAS ARBORISTINIS VERTINIMAS - APRAŠAS SU REKOMENDACIJOMIS

Gynėjų g. 6 bei aplinkinė teritorija, Vilnius

Parengė:

arboristas [redacted] ir arboristas [redacted]

2025 metai

MEDŽIŲ APSAUGA STATYBVIETĖJE

Medžiai kenčia statybų metu: šakos aplaužomos, o žievė pažeidžiama, bet labiausiai medžių gyvybingumui pakenkia šaknyno pažeidimai.

Suspausta, sumažinta ir sutankinta medžio augavietė dažniausiai sukelia medžių mirtį. Sužalotas, merdintis medis blogai atrodo, sukuria niūrią ir nemalonią nuotaiką bei tampa pavojingas.

Norėdami turėti sveiką aplinką mieste turime rūpintis medžiais. Statybų metu tinkamai arboristų apsaugoti medžiai išliks sveiki ir dar ilgai džiugins žmones.

Dideli ir gražūs medžiais sukuria ypatingą atmosferą miesto parkuose ir skveruose. Sukurkime pakankamo dydžio augavietes miesto medžiams. Sveikas medžio šaknynas yra medžio sveikatos garantas.

T U R I N Y S

T U R I N Y S	2
Pratarmė	4
1. Arboristinis vertinimas ir inventorizacija	5
1.1 Trumpa želdynų charakteristika	5
1.2 Vertinimo metodika	5
1.3 Detalesnė želdynų charakteristika	7
1.4 Teritorijos planas	7
1.5 Želdinių inventorizavimo ir įvertinimo lentelė	10
2. Gynėjų g. 6 sklype augančių želdinių bendras arboristinis vertinimas – aprašas su rekomendacijomis	11
2.1. Sklypo planas	12
2.2. Želdinių bendro arboristinio vertinimo lentelė	13
2.3. Fotofiksacija	14
2.4. Santykis su vyraujančiais vėjais	21
2.5. Želdynų ekologinė ir estetinė būklė	22
2.6. Rekomendacijos dėl želdinių tvarkymo ir išsaugojimo	22
2.7. Rekomendacijos užstatymo zonoms	24
3. Medžių išsaugojimo statybų metu procesas	25
3.1. Esamos situacijos įvertinimas	25
3.2. Planavimas	25
3.3. Vykdymas	26
3.4. Priežiūra po statybų	26
3.5. Medžių priežiūros darbų atlikimo laikas ir apimtys	26
Priedai	27
Priedas „Šaknyno revizija“	28
Medžio šaknyno redukcijos proceso nuotraukos:	29
Priedas „Genėjimas“	30
Priedas „Grafinis/informacinis medžių žymėjimas plane ir inventorizacijos lentelės sudėtis“	31
Vertinimą atlikusių specialistų kvalifikacija	32

Pratarmė

Medžiai yra vienas iš svarbiausių žaliųjų išteklių mūsų miestuose, todėl svarbu, kad jie būtų tinkamai prižiūrimi ir apsaugoti keičiant juos supančią aplinką.

Vienas iš svarbiausių veiksnių saugant medžius statybų metu yra statybos aikštelėje veikiančių dalyvių, kurie atstovauja skirtingas veiklos sritis, tarpusavio supratimas ir noras bendradarbiauti bei siekti kompromiso. Siekis išsaugoti medžius dažnai reikalauja nedidelių statybos proceso koregavimų, nes medžiai yra gyvi organizmai ir kai kuriuos veiksmus su jais mes galime atlikti tik tam tikru metų laiku, o ne tada, kai mums to norisi.

Šis dokumentas susideda iš trijų dalių. Pirmoji dalis yra arboristinis vertinimas ir inventorizavimas (skirtas pvz. VMS reikalavimui PPRU 2.9.).

Antroji dalis yra pats bendras arboristinis vertinimas.

Trečioji dalis yra mūsų parengtas medžių išsaugojimo statybų metu proceso aprašas skirtas informuoti ir edukuoti skaitytoją.

1. Arboristinis vertinimas ir inventorizacija

1.1 Trumpa želdynų charakteristika

Vertintoje teritorijoje (Žr. skirsnį Nr. 2 Teritorijos planas) esančių želdynų charakteristika:

Bendra želdynų būklė:	gera
Veja (pieva):	šienaujama veja (70 proc.)
Gėlynai:	nėra
Vėjavartos ir vėjalaužos:	nėra
Želdyno inžinerinės dangos:	betoninės šaligatvio plytelės (30 proc.)
Želdyno gamtiniai elementai:	teritorija lygi
Želdyno teritorijoje esantys valstybės ar savivaldybių saugomi objektai ir jų pavadinimai:	- gamtos paveldo (medžiai, rieduliai, reljefo formos ir kt.): nėra - kultūros paveldo (archeologiniai, memorialiniai, architektūriniai, inžineriniai ir dailės): nežinoma

1.2 Vertinimo metodika

Vertintoje teritorijoje (Žr. skirsnį Nr. 2 Teritorijos planas) želdinių inventorizavimo darbai buvo atliekami 2025 metų sausį mėnesį. Inventorizacija atliekama natūroje apžiūrint kiekvieną želdinių grupę ir (ar) atskirus želdinius, bei užpildant Želdynų ir želdinių inventorizavimo kortelę (lentelę).

Inventorizacija parengta vadovaujantis šiais dokumentais:

- Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5;
- Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673;
- Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206;

Želdynų būklė vertinama 3 (trijų) balų sistemoje, pagal 4 (keturis) skirtingus aspektus:

- I. Medžių genėjimo intensyvumo laipsnis:
 1. laja negenėta arba nupjauta iki 1/3 lajos viršūnės (nepažeidžiant centrinio kamieno) ir šoninių šakų;
 2. nugenėta 1/2-2/3 medžio lajos;
 3. nupjauta visa laja, paliktas tik kamienas.
- II. Medžių (krūmų) defoliacijos laipsnis:
 1. sąlyginai sveikas ar silpnai pažeistas (defoliacija 0–25%);
 2. vidutiniškai pažeistas (defoliacija 26–60%);
 3. stipriai pažeistas (defoliacija >60%).

Pastaba. Be medžių defoliacijos gali vykti asimiliacijos aparato dechromacija (spyglių ar lapų natūralios spalvos pokyčiai – pageltimas, parudavimas). Ji vertinama analogiškai lajų defoliacijai.

- III. Ligų intensyvumas ir kenkėjų gausumas ir pakenkimo laipsnis:
 1. nepakenkti arba silpnai pakenkti kenkėjų ir ligų (lapai ar spygliai sveiki arba ligų ar kenkėjų pakenkta <1/3 jų kiekio);
 2. vidutinis pakenkimas (ligų ar kenkėjų pakenkta nuo 1/3 iki 2/3 lapų ar spyglių);
 3. stiprus pakenkimas (ligų ar kenkėjų pakenkta >2/3 lapų ar spyglių, arba jie visiškai nuėsti).
- IV. Medžio kamieno (žievės) mechaninio pažeidimo intensyvumas:
 1. sveiki ir silpnai pažeisti (žaidų nėra arba šviežiai pažeistas (einamaisiais metais) tik nedidelis žievės plotelis (<30 cm²));
 2. vidutiniškai pažeisti (yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos, pažeistas 50–300 cm² žievės plotas, kuris jau gali būti užsikrėtęs medieną pūdančiais grybais);
 3. stipriai pažeisti (yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos, pažeistas didelis žievės plotas (>300 cm²), medžio kamienas intensyviai ardomas (arba jau išpuvusiu viduriu) medieną pūdančių grybų).
 - 4.

Pastaba. Eglė ir uosis yra ypač jautrūs žievės (kamieno) mechaniniams pažeidimams, todėl 1 balu vertinami tik sveiki (nepažeisti) medžiai, o esant bent vienai platesnei negu 3 cm žaizdai jie vertinami kaip stipriai pažeisti.

Jei vertinamo medžio būklę inventorizacijos metu veikia keli veiksniai, pvz., jis genėtas, užpultas kenkėjų, pažeistas ir jo kamienas, tokiu atveju į lentelę įrašomas blogiausios būklės (pažeidimo) balas pagal bet kurį iš paminėtų kriterijų.

Visais atvejais būklė vertinama vizualiai, želdinius lyginant su sąlygiškai sveikais želdiniais. Jei vertinamo medžio būklę inventorizacijos metu veikia keli veiksniai, pvz., jis genėtas, užpultas kenkėjų, pažeistas ir jo kamienas, tokiu atveju į lentelę įrašomas blogiausios būklės balas (pvz., jei genėjimo intensyvumo laipsnis yra 2 balai, defoliacija – 1 balas, o kamieno mechaninis pažeidimas – 3 balai, tai bendra medžio būklė vertinama 3 balais).

Vertinimui naudojami instrumentai: žerglės HAGLOF (slankmatis matuoti kamieno skersmeniui), aukštmatas (aukščio nustatymui) SUUNTO PM-5/360 PC, geodezinė ruletė (matuoti šaknų apsaugos zoną ir lajos projekciją pasaulio kryptį atžvilgiu).

1.3 Detalesnė želdynų charakteristika

Vertinta teritorija Gynėjų g. 6, Vilniuje, ir šalia sklypų esantys želdiniai yra Vilniaus Naujamiesčio mikrorajonui priklausančioje teritorijoje.

Šiaurinėje pusėje aptariama teritorija ribojasi Gynėjų g. 8 numerio sklypu.

Rytinėje pusėje ribojasi su Lukiškių skg. 6 numerio sklypu, kuriame yra Lukiškių kalėjimas.

Pietinėje pusėje ribojasi su automobilių parkingu (asfalto dangą).

Vakarinėje pusėje ribojasi su Gynėjų gatvės pėsčiųjų šaligatviais.

Teritorija lygi.

Vyraujanti medžių rūšis - dygioji eglė ir vakarinė tuja.

1.4 Teritorijos planas

Žaliu apskritimu ir skaičiumi 1 skliausteliuose pažymėtų medžių būklė vertinama 1 balu (geros būklės želdinys).

Mėlynu apskritimu ir skaičiumi 2 skliausteliuose – 2 balais (patenkinamos būklės želdinys).

Violetiniu apskritimu ir skaičiumi 3 skliausteliuose – 3 balais (nepatenkinamos būklės želdinys).

Pilku apskritimu ir skaičiumi 4 skliausteliuose - 4 balais (blogos būklės želdinys).

Raudonu apskritimu ir skaičiumi 5 skliausteliuose - 5 balais (žuvęs želdinys).

Rudu apskritimu ir būklės balu skliausteliuose - saugomo gamtos objekto statusą turintis medis.

Šalinamas nežuvęs medis inventorizacijos plane atvaizduojamas X kuomet yra šalinamas dėl arboristinių priežasčių. Jei medis šalinamas dėl planuojamų sprendinių, šiame plane tai nežymima.

Medžio būklės kamieno spalvos linija yra nubraižoma medžio lajos projekcija pasaulio šalių atžvilgiu.

Šaknų apsaugos ploto apskaičiavimas: Medžio kamieno $\emptyset \times 12$ = saugomo šaknų ploto spindulys (R), atidedamas nuo medžio kamieno ašies ir plane žymimas apskritimu raudona brūkšniuota linija.

Reikalavimai saugomam šaknų plotui:

1. Saugomo šaknų ploto koregavimas galimas tik su arboristo leidimu, kiekviena situacija vertinama individualiai.

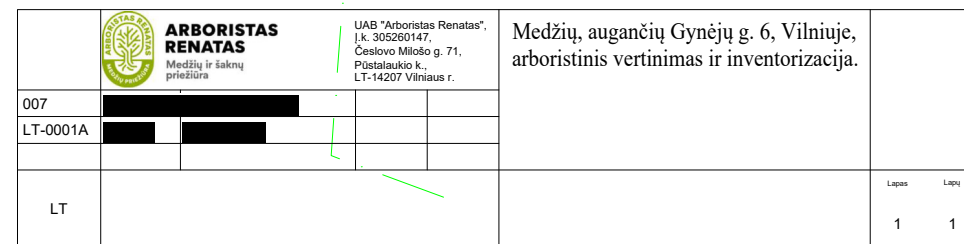
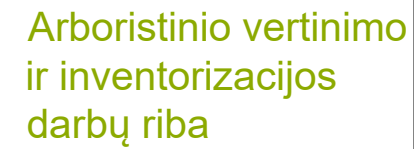
2. Statinių ir pastatų projektavimas ir statybos darbai judinant gruntą galimi tik pagal arboristo rekomendacijas, naudojant patvirtintas, medžio gerovę išsaugančias technologijas.

3. Saugomame šaknų plote draudžiama kelti ar žeminti esamo grunto lygį daugiau nei 10cm.

4. Kasimo darbai vykdomi tik su kvalifikuoto arboristo priežiūra, rankiniu būdu ar naudojant oro kastuvą.

5. Saugomame šaknų plote draudžiama sandėliuoti statybines medžiagas ir gruntą, įvažiuoti mechanizuotomis transporto priemonėmis ar jas ten statyti.

6. Saugomas šaknų plotas aptveriamas apsaugine, ne žemesne kaip 2 m aukščio tvora su įspėjamaisiais ženklais. Tvorą privalo likti visų darbų metu, net jei dalis darbų patenka į šią zoną.

1.5 Želdinių inventorizavimo ir įvertinimo lentelė

Gynėjų g. 6, Vilnius

Medžio Nr. plane	Inventorizacijos data	Medžio rūšis lietuviškai	Medžio rūšis lotyniškai	Kamieno diametras 1.3m aukštyje (cm)	Medžio aukštis (m)	Medžio būklės indeksas 1, 2, 3, 4, 5	Abiotiniai/ biotiniai veiksmai	Pastabos	Siūlomos/būtiniosios arboristinės/tvarkymo priemonės	Saugotinas (S)/ Nesaugotinas (N)*
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	2025-01-27	Karpotasis beržas	<i>Betula pendula</i>	67	17	2		Didžioji teorinės šaknų apsaugos dalis yra po pamatu.	Lajos priežiūros genėjimas.	S
2	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	26	11.5	1			Būklės monitoringas.	S
3	2025-01-27	Karpotasis beržas	<i>Betula pendula</i>	46	15	1			Būklės monitoringas.	S
4	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	22	11	1			Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S
5	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	21	10	2	Užstelbtas kitų medžių.		Būklės monitoringas.	S
6	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	18	9	1				S
7	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	32	9.5	1				S
8	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	26	9.5	1				S
9	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	27	9.5	1				S
10	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	22	8.5	1				S
11	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	24	8	1				S
12	2025-01-27	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	21	6	3	Džiūnanti viršūnė.		Būklės monitoringas, lajos priežiūros genėjimas.	S
13	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	8	5.5	1				N
14	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	8	5.5	1				N
15	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6	5.5	1				N
16	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6	5.5	1				N
17	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6	5.5	1				N
18	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	8	5.5	1				N
19	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6	5.5	1				N
20	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	10	7.5	1				N
21	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	17	7.5	1				N
22	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	11	7.5	1				N
23	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	8	5.5	1				N
24	2025-01-27	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6 ir 8	5.5	1				N
25	2025-01-27	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i>	30	11	2	Stipriai sutankintas dirvožemis, augavietė apribota kietosiomis dangomis vakarų pusėje		Augavietės gerinimas. Esant galimybei pašalinti kietąsias dangas.	S
26	2025-01-27	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i>	63	13	2	Stipriai sutankintas dirvožemis, augavietė apribota kietosiomis dangomis vakarų pusėje		Augavietės gerinimas. Esant galimybei pašalinti kietąsias dangas.	S
27	2025-01-27	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i>	44	11	2	Stipriai sutankintas dirvožemis, augavietė apribota kietosiomis dangomis vakarų pusėje		Augavietės gerinimas. Esant galimybei pašalinti kietąsias dangas.	S
28	2025-01-27	Paprastasis kadagys	<i>Juniperus communis</i>	2, 3	2	1				N
29	2025-01-27	Paprastasis kadagys	<i>Juniperus communis</i>	3, 4	2.5	1				N

2. Gynėjų g. 6 sklype augančių želdinių bendras arboristinis vertinimas – aprašas su rekomendacijomis

Vertinamoje teritorijoje auga keturių rūšių želdiniai: dygiosios eglės, vakarinės tujos, karpotieji beržai ir paprastieji kaštonai.

Didžioji dalis želdinių auga palankiomis sąlygomis todėl jų bendra būklė yra gera. Vyrauja brandūs, gyvybingi, didžiausią ekologinę naudą teikiantys želdiniai.

Didžiąjai daliai medžių (dauguma auga pietinėje pastato pusėje) nereikalingi jokie dideli tvarkymo darbai.

Pavieniai medžiai esantys šiame želdyne yra išvardinti žemiau pateiktoje bendro arboristinio vertinimo lentelėje. Medžių būklė įvertinta pagal Vilniaus miesto savivaldybės taisyklės, kai skaičiumi 1 - žymimi geros būklės, 2 - patenkinamos, 3 - nepatenkinamos, 4 - blogos, bei 5 - žuvusį želdinį.

Visiems želdiniams ar jų grupėms buvo priskirti išsaugojimo statybų metu prioritetai (Žr. 7 skirsnyje pridėdamą brėžinį). "Išsaugojimo prioritetas planuojant statybas" yra arboristų, vertinusių šį objektą ir jame augančius želdinius, konkretiems želdiniams ar jų grupėms paskirtas prioritetas išsaugojimui (vietoje ar persodinant) planuojamų statybų metu. Želdiniams ar jų grupėms prioritetas priskirtas 5 prioritetų skalėje: labai aukštas, aukštas, vidutinis, žemas, labai žemas.

2.1. Sklypo planas

Bendro arboristinio vertinimo riba pažymėta raudona linija.

2.3 Želdinių inventorizavimo ir įvertinimo lentelė

Cynėjų g. 6, Vilnius

Medžio Nr. plane	Medžio rūšis lietuviškai	Medžio rūšis lotyniškai	Kamieno diametras 1.3m aukštyje (cm)	Kamieno diametras ties kamieno kakleliu (cm)	Medžio aukštis (m)	Saugomo šaknų plotas spindulys (m, pagal VMS)	Išsaugojimo prioritetas planuojant statybas*	Želdinių grupė pagal LR Želdynų įstatymą	Lajos projekcija nuo ašies š/R/P/V kryptimis				Medžio būklės indeksas 1, 2, 3, 4, 5	Perspektyvumas (tikėtina gyvavimo trukmė metais)	Insoliacija	Želdinių lajų ir šaknyų ribos ir dangos aplink želdinius	Augavietės gebėjimas įsisavinti kritulių vandeni	Augavietė, dirvožemio sudėtis	Transporto judėjimo, eismo intensyvumo įtaka	Pastabos	Rekomendacijos dėl išsaugojimo ir aplinkos projektavimo	Saugotinas (S)/ Nesaugotinas (N)*
									š	R	P	V										
									1	2	3	4	5									
1	Karpotasis beržas	<i>Betula pendula</i>	67	79	17	8,04	Vidutinis	II grupė	4.5	7	8	4	2	20+	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Didžioji teorinės šaknų apsaugos dalis yra po pamatu.	Lajos priežiūros gėnėjimas. Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	S
2	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	26	33	11.5	3,12	Vidutinis	III grupė	2.1	2.1	2.1	2.1	1	20+	Vidutinė	Augavietė dalinai apribota.	Vidutinis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Būklės monitoringas. Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	S	
3	Karpotasis beržas	<i>Betula pendula</i>	46	56	15	5,52	Vidutinis	II grupė	4.4	4.8	5.1	3.3	1	20+	Vidutinė	Augavietė dalinai apribota.	Vidutinis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Būklės monitoringas. Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	S	
4	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	22	25	11	2,64	Labai aukštas	II grupė	2	1.9	2.9	2.4	1	20+	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S	
5	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	21	24	10	2,52	Aukštas	II grupė	2.1	2	2.7	2.7	2	20+	Vidutinė	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S	
6	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	18	23	9	2,16	Labai aukštas	II grupė	1.8	1.5	1.8	2.2	1	20+	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S	
7	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	32	36	9.5	3,84	Labai aukštas	II grupė	3.1	2.6	2.9	2.5	1	20+	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S	
8	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	26	31	9.5	3,12	Labai aukštas	II grupė	2.1	1.9	1.9	2	1	20+	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S	
9	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	27	31	9.5	3,24	Aukštas	II grupė	2.5	2.6	2.2	2.4	1	20+	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S	
10	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	22	25	8.5	2,64	Labai aukštas	II grupė	2.3	2.7	1.7	2.6	1	20+	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Dėl automobilių stovėjimo vietų reikalinga nuolat genėti lajas.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S	
11	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	24	28	8	2,88	Aukštas	II grupė	2.4	2.5	1.4	2.3	1	20+	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Dėl automobilių stovėjimo vietų reikalinga nuolat genėti lajas.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S	
12	Dygioji eglė	<i>Picea pungens</i>	21	26	6	2,52	Vidutinis	II grupė	3	3.2	2.3	2.4	3	<10	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Dėl automobilių stovėjimo vietų reikalinga nuolat genėti lajas.	Džiūnanti viršūnė.	Būklės monitoringas, lajos priežiūros gėnėjimas. Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	S
13	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	8	10	5.5	0,96	Vidutinis	III grupė	1	1	1	1	1	20+	Maža	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
14	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	8	10	5.5	0,96	Vidutinis	III grupė	1	1	1	1	1	20+	Maža	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
15	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6	8	5.5	0,72	Vidutinis	III grupė	0.5	0.7	0.5	0.7	1	20+	Gera	Augavietė neapribota	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
16	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6	8	5.5	0,72	Vidutinis	III grupė	0.7	0.9	0.5	0.7	1	20+	Gera	Augavietė neapribota	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
17	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6	8	5.5	0,72	Vidutinis	III grupė	0.6	0.4	0.7	0.7	1	20+	Gera	Augavietė neapribota	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
18	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	8	10	5.5	0,96	Vidutinis	III grupė	0.6	0.5	0.6	0.7	1	20+	Gera	Augavietė neapribota	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
19	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6	8	5.5	0,72	Vidutinis	III grupė	0.6	0.9	0.7	0.5	1	20+	Gera	Augavietė neapribota	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
20	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	10	12	7.5	1,2	Vidutinis	III grupė	0.5	0.5	0.5	0.5	1	20+	Gera	Augavietė neapribota	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
21	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	17	20	7.5	2,04	Vidutinis	III grupė	1.1	1.2	1.2	0.5	1	20+	Gera	Augavietė neapribota	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
22	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	11	13	7.5	1,32	Vidutinis	III grupė	0.6	0.4	1.1	1.1	1	20+	Gera	Augavietė neapribota	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
23	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	8	10	5.5	0,96	Vidutinis	III grupė	0.6	0.6	0.6	0.6	1	20+	Gera	Augavietė neapribota	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
24	Vakarinė tuja	<i>Thuja occidentalis</i>	6 ir 8	11	5.5	1,2	Vidutinis	III grupė	0.6	0.9	1.2	0.9	1	20+	Gera	Augavietė dalinai apribota.	Didelis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Statybos metu šaknų apsaugos zonoje dirbti rankiniu būdu arba naudojant oro kastuvą.	N	
25	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i>	30	35	11	3,6	Labai aukštas	III grupė	4.2	3.1	3.1	4.1	2	40+	Gera	Pusė augavietės apribota.	Vidutinis	Natūrali pieva. Kietosios dangos vakarinėje pusėje augavietės	Transporto judėjimas, eismas turi minimalią įtaką. (Šailgatiavus aptarnaujantis transportas).	Reikalinga gerinti augavietę nes ši stipriai apribota. Esant galimybei pašalinti kietąsias dangas. Nerekomenduojamos jokios statybos šaknų apsaugos zonoje dėl neproporcingos augavietės.	S	
26	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i>	63	70	13	7,56	Labai aukštas	III grupė	5.3	4.1	5.4	8.3	2	40+	Gera	Pusė augavietės apribota.	Vidutinis	Natūrali pieva. Kietosios dangos vakarinėje pusėje augavietės	Transporto judėjimas, eismas turi minimalią įtaką. (Šailgatiavus aptarnaujantis transportas).	Reikalinga gerinti augavietę nes ši stipriai apribota. Atlikinėti kasmetinį būklės monitoringą. Esant galimybei pašalinti kietąsias dangas. Nerekomenduojamos jokios statybos šaknų apsaugos zonoje dėl neproporcingos augavietės.	S	
27	Paprastasis kaštonas	<i>Aesculus hippocastanum</i>	44	53	11	5,28	Labai aukštas	III grupė	4.1	3.7	5.4	8.4	2	40+	Gera	Pusė augavietės apribota.	Vidutinis	Natūrali pieva. Kietosios dangos vakarinėje pusėje augavietės	Transporto judėjimas, eismas turi minimalią įtaką. (Šailgatiavus aptarnaujantis transportas).	Reikalinga gerinti augavietę nes ši stipriai apribota. Atlikinėti kasmetinį būklės monitoringą. Esant galimybei pašalinti kietąsias dangas. Nerekomenduojamos jokios statybos šaknų apsaugos zonoje dėl neproporcingos augavietės.	S	
28	Paprastasis kadagys	<i>Juniperus communis</i>	2, 3	5	2	0,43	Žemas	II grupė	1	1	1	1	1	20+	Vidutinė	Augavietė dalinai apribota.	Vidutinis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	N	
29	Paprastasis kadagys	<i>Juniperus communis</i>	3, 4	5	2.5	0,6	Žemas	II grupė	1.2	1.2	1.2	1.2	1	20+	Vidutinė	Augavietė dalinai apribota.	Vidutinis	Natūrali pieva.	Transporto judėjimas, eismas įtakos neturi.	Nerekomenduojamos statybos darbai šaknų apsaugos zonoje.	N	

2.3. Fotofiksacija

Karpotasis beržas (Nr. 1 plane) - patenkinamos būklės medis. Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą.

Dalis teorinės medžio apsaugos zonos kertasi su pastato pamatu iš ko galima daryti prielaidą, kad medžio šaknynas yra stipriai nesimetriškas. Esant būtinybei dirbti šaknų apsaugos zonoje statybų metu, būtina darbus atlikti rankiniu būdu arba oro kastuvu su sertifikuoto arboristo priežiūra.

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

15

Karpotasis beržas (Nr. 3 plane/kairėje nuotraukos pusėje) ir Dygioji eglė (Nr. 2 plane/dešinėje nuotraukos pusėje). Abu medžiai auga vidiniame pastato kieme. Šiems medžiams tokiu būdu apribota insoliacija ir augavietės plotas. Galimas dažnas užmirkimas gilesniuose dirvožemio sluoksniuose. Dėl šių priežasčių šie medžiai gali ankščiau pasiekti savo natūralią brandą (greitesnis senėjimo procesas).

Ši vieta yra viena iš potencialių vietų kur galimybių plėsti pastatą esant tokiam reikalingumui. Kitu atveju reikalinga atlikti augavietės gerinimo (revitalizacijos) procedūras. Esant būtinybei dirbti šaknų apsaugos zonoje statybų metu, būtina darbus atlikti rankiniu būdu arba oro kastuvu su sertifikuoto arboristo priežiūra.

Arboristas Renatas UAB
Į. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

16

Dygosios eglės (Nr. 4, 5 ir 6 plane) - 4 ir 6 numeriai įvertintos gera būkle. 5-oji dėl nedidelio užstelbtumo ir prastesnės estetinės išvaizdos patenkinama būkle.

Nerekomenduojami statybos darbai šių medžių šaknų apsaugos plote. Esant būtinybei dirbti šaknų apsaugos zonoje statybų metu, būtina darbus atlikti rankiniu būdu arba oro kastuvu su sertifikuoto arboristo priežiūra.

Arboristas Renatas UAB
Į. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

17

Dygosios eglės (Nr. nuo 7 iki 11 plane) - visos įvertintos gera būkle, nepaisant kai kurių iš šių eglių apatinių šakų džiūvimo pastato pusėje dėl natūraliomis sąlygomis apsiribojusios insoliacijos. Nerekomenduojami statybos darbai šių medžių šaknų apsaugos plote. Esant būtinybei dirbti šaknų apsaugos zonoje statybų metu, būtina darbus atlikti rankiniu būdu arba oro kastuvu su sertifikuoto arboristo priežiūra.

Arboristas Renatas UAB
Į. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

18

Dygioji eglė (Nr. 12 plane) - įvertinti nepatenkinama būkle dėl džūnančios viršūnės. Rekomenduojama atlikti lajos priežiūros genėjimą ir atlikinėti nuolatinį būklės monitoringą dėl tolimesnio galimo šakų džūvimo. Būklei prastėjant galimas šalinimas. Nerekomenduojami statybos darbai šių medžių šaknų apsaugos plote. Esant būtinybei dirbti šaknų apsaugos zonoje statybų metu, būtina darbus atlikti rankiniu būdu arba oro kastuvu su sertifikuoto arboristo priežiūra.

Arboristas Renatas UAB
Į. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

19

Vakarinės tujos (Nr. nuo 13 iki 24 plane). Visos įvertintos kaip geros būklės nepaisant kai kurių dalinio užstelbimo. Atliekant statybos darbus, ypač arčiau pamatų gali nebūti galimybės išsaugoti, tų tujų kurios auga prisišliėjusios prie pastato. Esant būtinybei dirbti šaknų apsaugos zonoje statybų metu, būtina darbus atlikti rankiniu būdu arba oro kastuvu su sertifikuoto arboristo priežiūra.

Arboristas Renatas UAB
Į. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

20

Paprastieji kaštonai (Nr. 25, 26 ir 27 plane) - medžiai auga už sklypo, bet privaloma atkreipti dėmesį, kad dėl Gynėjų gatvės pėsčiųjų šaligatvio kietųjų dangų didžioji šių medžių augavietė gali būti susiformavusi būtent Gynėjų 6 sklypo vakarinėje pusėje.

Nerekomenduojamos jokie statybos darbai šių medžių šaknų apsaugos zonoje, taip pat dėmesį būtina atkreipti ir į lajos išsidėstymą, nerekomenduojamas priartėjimas prie lajų su pastato sienomis ar kitais techniniais sprendiniais.

Visiems trimis medžiams būtina atlikti augavietės gerinimo (revitalizacijos) procedūras, o esant galimybei pašalinti kietąsias dangas ir jas pakeisti šaknims draugiškesniems sprendimais.

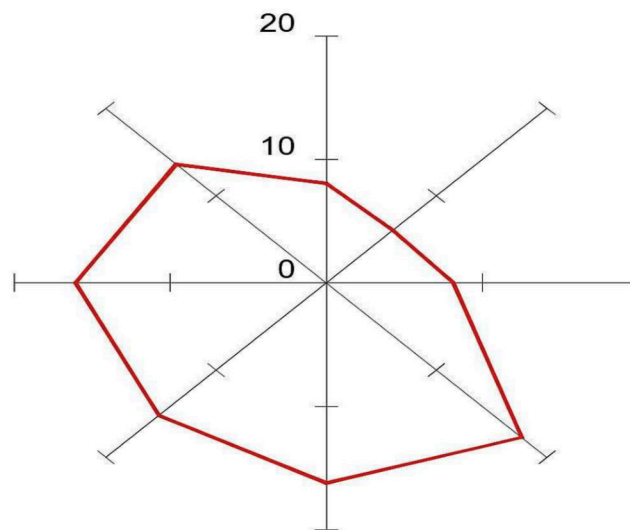
Arboristas Renatas UAB
J. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

2.4. Santykis su vyraujančiais vėjais

Vertintoje teritorijoje augantys medžiai yra susiformavę atlaikyti Vilniaus mieste vyraujančius pietvakrių vėjus. Jei būtų išsaugotos sertifikuoto arboristo nustatyto dydžio augavietės teritorijoje esantiems medžiams, atlikti lajos priežiūros ar kitų nustatytų rūšių genėjimai bei pritaikytos kitos reikalingos priemonės, rizika, kad šie želdiniai išlūš dėl didelių vėjų nepadidės. Tačiau pastebime, kad šios rizikos valdymui turėtų būti pasitelktas ISA arba EAC sertifikuotas arboristas.

Vėjų rožė Vilniaus mieste

2.5. Želdynų ekologinė ir estetinė būklė

Besikeičiančio klimato akivaizdoje, medžiai atlieka vis svarbesnį vaidmenį miestuose: mažina karštį, teikia šešėlį, gryną orą, didina oro drėgmę, palaiko bioįvairovę, kuria psichologinį komfortą. Brandžių medžių miesto teritorijoje dėl aktyvios urbanizacijos sparčiai mažėja, o naujiems želdiniams užaugti miestuose tampa vis sunkiau, kartais - net neįmanoma. Todėl privaloma atsakingai priimti sprendimus susijusius su jų išsaugojimu.

Vertintoje teritorijoje auga daug brandžių medžių, kurie dėl esamų palankių augimo sąlygų suformavo sveikas, proporcingas, estetiškas lajas ir šiai vietai suteikia didelę estetinę, ekologinę, emocinę vertę. Skulptūriškos, biologinę brandą pasiekusios eglės, pavieniui augantys beržai ir paprastieji kaštonai kuria šios vietos identitetą.

2.6. Rekomendacijos dėl želdinių tvarkymo ir išsaugojimo

1. Būsima teritorija turi būti formuojama atsižvelgiant LR STR teisės aktus ir nustatytais normatyvais.
2. Projektuoti ir planuoti naujai sodinamų medžių maksimalius kiekius išlaikant visus normatyvus rekomenduojamus LR STR.
3. Numatomą užstatymą planuoti kuo daugiau išsaugant esamus želdinius, ypač brandžius medžius, bei projektuoti erdves naujiems želdiniams (medžiams, krūmams).
4. Numatyti kritulių surinkimo sistemas, surinktą vandenį nukreipiant želdinių laistymui.
5. Vengti perteklinių kietųjų dangų.
6. Kuriant kraštovaizdžio projektą rekomenduotina panaudoti kuo daugiau natūralių ir draugiškų Vilniaus miesto bendrai florai augalų, kurie tarnautų natūralios faunos ir floros regeneracijai bei bioįvairovės išsaugojimui.

Daliai Gynėjų g. 6 sklypui priklausančių medžių reikalinga atlikti lajos priežiūros genėjimus ir augaviečių gerinimo (revitalizacijos) procedūras. Visos arboristinės priemonės yra detalizuotos ir priskirtos konkrečioms medžiams medžių inventorizavimo ir arboristinio įvertinimo kortelėje (Žr. 3 skyrių). Pateiktoje lentelėje nurodytus medžius ar medžių grupes rekomenduojama pagal priskirtą prioritetą išsaugoti ir integruoti į čia projektuojamą naują objektą.

Norint išsaugoti pasirinktus medžius reikėtų sprendinius (pastatų pamatus, takus ir inžinerinius įrengimus) atitraukti nuo medžių konsultuojantis su arboristais, kadangi daugeliu atvejų medžių šaknų apsaugos zonos yra nesimetriškos, prisitaikiusios prie konkrečių augaviečių ypatybių. Todėl bet kokie darbai šaknų apsaugos zonose turi būti atliekami tik su sertifikuoto arboristo priežiūra ir konsultacija.

Pasirinkus medžius, kuriuos planuojama išsaugoti, prieš bet kokių statybos darbų pradžią* turi būti paruoštas arboristinis medžių išsaugojimo statybų metu priemonių planas.

Norint išsaugoti pasirinktus želdinius reikėtų statinius (pastatus, takus, inžinerinius tinklus ir kt.) atitraukti nuo medžių pagal jų šaknynų apsaugos plotus. Pagal Vilniaus miesto savivaldybės reikalavimą apsaugos ploto apskritimo spindulys (r) lygus kamieno skersmeniui padaugintam iš 12, t.y. $r = d \times 12$. Tokiu būdu gaunamas teorinio medžio šaknyno apsaugos ploto apskritimo spindulys. Tačiau, kadangi, kaip minėta, realūs šaknynų išsidėstymai dažnai bus asimetriški, galimas sprendinių projektavimas bei įrengimas ir šaknų apsaugos plotuose. Tokiais atvejais būtinas sertifikuotų arboristų pritarimas.

Jeigu dėl tam tikrų aplinkybių nėra galimybės atitraukti statinių per tokį atstumą, reikalinga atlikti šaknynų reviziją. ISA arba ETW sertifikuotas arboristas šaknyno revizijos metu nustato esamą, o ne teorinį šaknyno išsidėstymą. Šaknyno revizijos ataskaitos paruošimo galutinis rezultatas yra pati ataskaita ir su projektuotoju suderintas galutinis šaknų apsaugos plotas. Bendradarbiaujant projektuotojams ir arboristams randamas sprendimas, kuris leidžia išsaugoti sveikus medžius ir šalia jų pastatyti statinius.

* Bet kokie darbai keičiantys esamą medžių aplinką (esamas augavietes) yra laikomi statybos darbais. Pavyzdžiui, sklypo valymas, pastatų griovimas, naujų statinių ir dangų įrengimas ir t.t.

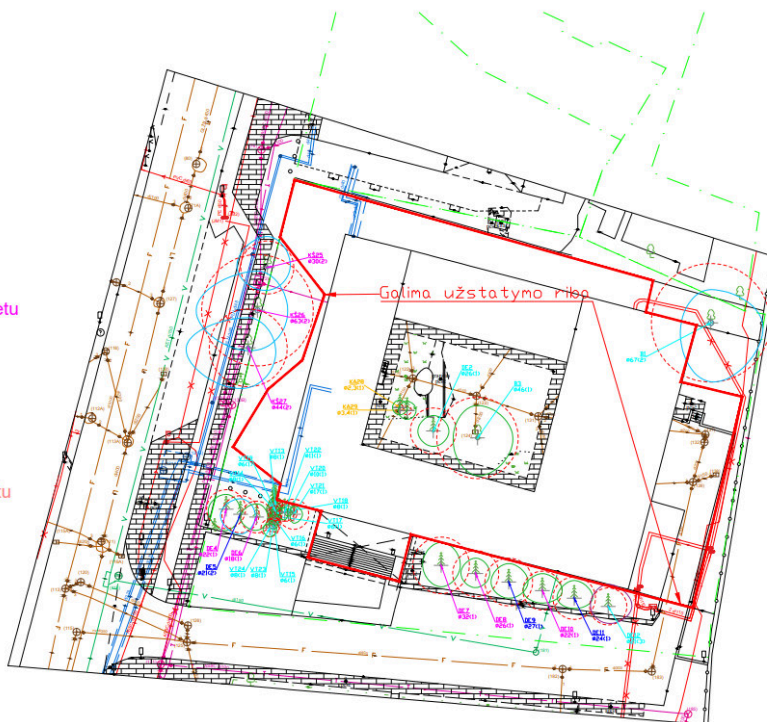
2.7. Rekomendacijos užstatymo zonoms

Rekomenduojame statinius ir kietąsias dangas projektuoti brėžinyje raudona storesne linija apibrėžtuose plotuose (Žr. žemiau schema 8.1.) Pastaba: šiame raudona storesne linija apibrėžtame plote arba šalia jo augančių medžių šaknų apsaugos zonos turi būti nustatytos vėliau atliekant medžių inventorizavimą ir arboristinį įvertinimą individualiai kiekvienam medžiui. Nustatyti šaknų apsaugos plotai gali koreguoti šią rekomenduojamą ribą.

Šiuose sklype didžioji dalis medžių yra labai aukšto ar aukšto ir vidutinio išsaugojimo prioriteto medžiai. Taip taip beveik visi medžiai išskyrus Nr. 2 ir 3 plane yra perimetrinio apželdinimo medžiai kurie neturėtų trukdyti statyboms.

Labai aukšto ir aukšto prioriteto medžius rekomenduojama saugoti, naujo užstatymo struktūrą kuriant atsižvelgiant į šių medžių vertę. Dauguma iš šių medžių teikia vertę, kurios, pašalinus medžius, nebūtų įmanoma atkurti ir su itin dideliu biudžetu.

- - Labai aukštas prioritetas išsaugojimui statybų metu
- - Aukštas prioritetas išsaugojimui statybų metu
- - Vidutinis prioritetas išsaugojimui statybų metu
- - Žemas prioritetas išsaugojimui statybų metu
- - Labai žemas prioritetas išsaugojimui statybų metu

Pav. 7.1. medžių grupės ar pavieniai medžiai su siūlomomis užstatymo zonomis (storesnė raudona linija).

3. Medžių išsaugojimo statybų metu procesas

Atsižvelgdami į žinių apie medžių išsaugojimą statybų metu trūkumą architektų, projektuotojų, viešojo sektoriaus, susijusio su statybomis, tarnautojų ir statytojų bendruomenėje, pridėdame šio proceso aprašą ir tikimės jis padės suprasti kaip užtikrinti, kad urbanizuotose vietovėse mus visus džiugintų sveiki ir brandūs medžiai.

3.1. Esamos situacijos įvertinimas

1.1 **Inventorizavimas ir arboristinis įvertinimas - būtina.** Atlikus šiuos darbus nustatoma kokie ir kokios būklės medžiai yra sklype ir greta jo. Rengiama pagal VMS PPRU 2.9 punktą (žr. priedą „Grafinis/informacinis medžių žymėjimas plane ir inventorizacijos lentelės sudėtis“).

1.2 **Šaknyso revizija - pagal poreikį.** Jei sprendiniai kertasi su šaknų apsaugos plotais, statyba šiuose plotuose galima tik su ISA arba ETW sertifikuoto arboristo pritarimu. Norint gauti ne teorinį šaknų apsaugos plotą, kuris apskaičiuojamas 1.1 punkte, o esamą plotą reikia fiziškai patikrinti šaknų išsidėstymą. Tam yra naudojamas oro kastuvas, kurio pagalba galima nepažeidžiant šaknų pašalinti dirvožemį ir nustatyti jų buvimo vietą (žr. nuotraukas prieduose). Revizija atliekama, kai yra poreikis įrengti sprendinius teoriniu būdu apskaičiuotame šaknų apsaugos plote.

3.2. Planavimas

2.1 **Šaknyso revizijos ataskaita - pagal poreikį.** Šios ataskaitos tikslas yra, atsižvelgiant į esamą šaknyną, nustatyti pakoreguotą šaknų apsaugos plotą. Tokio ploto nustatymas yra procesas, kurio metu projektuotojas ir mes, arboristai, deriname sprendinių ir medžių interesus siekdami geriausio kompromiso.

2.2 **Arboristinis medžių išsaugojimo statybų metu priemonių planas - būtina.** Šio plano sudedamosios dalys:

- aprašomoji dalis. Šioje dalyje nurodomos visos taikytinos priemonės, detalizuojami jų kiekiai.
- priemonių įgyvendinimo grafikas, kuriame detalizuojamas priemonių prieš, per ir po statybų atlikimo terminai.
- priemonių detalizacija sklypo plane. Nurodomos šaknų redukcinių tranšėjų vietos, apsauginių tvorų vietos, mulčiavimo plotai ir kita informacija.
- tipinės priemonių įgyvendinimo schemos. Pavyzdžiui redukcinės tranšėjos įrengimo ir kt.

3.3. Vykdymas

3.1 Paskiriamas atsakingas arboristas - būtina. Jis stebi medžių būklę, konsultuoja rangovą ir subrangovus, sprendžia neplanuotai iškilusias problemas. Atsakingo arboristo kontaktai skelbiami ant medžių apsauginių tvorų.

3.2 Pagal grafiką įgyvendinamos medžių išsaugojimo statybų metu priemonių plane numatytos priemonės (laistymas, tręšimas ir kt.) - būtina.

3.3 Statybų metu pagal arboristinį medžių išsaugojimo statybų metu priemonių planą informuojamos ir instruktuojamos visos statybos aikštelėje veikiančios ir poveikį medžiams galinčios turėti šalys (rangovas, subrangovai ir kt.). Apsikeičiama atsakingų asmenų kontaktais.

3.4 Pasikeitus aplinkybėms gali būti koreguojamas arboristinis medžių išsaugojimo statybų metu priemonių planas.

3.4. Priežiūra po statybų

4.1 Įvertinama medžių būklė po statybų - būtina. Pasibaigus statyboms ir įgyvendinus visas medžių išsaugojimo statybų metu priemonių plane numatytas priemones įvertinama medžių būklė po 3, 6, 12, 18, 24 ir 36 mėn. Pateikiamos medžių būklės įvertinimo ataskaitos su rekomendacijomis reikalingiems darbams.

4.2 Įgyvendinamos pagal šias rekomendacijas numatytos priemonės (tręšimas, genėjimas ir kt.).

3.5. Medžių priežiūros darbų atlikimo laikas ir apimtys

Medžiai gyvena savo augimo (vegetacijos) ciklais. Šie ciklai dažniausiai nesutampa su statinių projektavimo ir statybos ciklais. Tam tikrus medžių priežiūros darbus galima atlikti tik tam tikru laiku. Pavyzdžiui medžiai persodinami vėlyvą rudenį arba ankstyvą pavasarį, augavietės gerinimo (revitalizacijos) darbai gali būti atliekami tik šiltuoju metų laikotarpiu (išėjus įšalui) ir t.t.

Augavietės gerinimo (revitalizacijos) darbai tipiška tam pačiam vidutinės brandos medžiui urbanizuotoje vietovėje atliekami kas 3 metus.

Genėjimo darbai tipiška tam pačiam vidutinės brandos medžiui urbanizuotoje vietovėje atliekami kas 3-5 metus. Jauniems medeliams būtina kasmetinė priežiūra (genėjimas ir kt.).

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

27

Priedai

Mulčas augavietėje

Giluminis aeravimas ir tręšimas

Aeracija su oro kastuvu

Priedas „Medžio augavietės gerinimo (revitalizacijos) darbai“

Arboristas Renatas UAB
Į. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

**ARBORISTAS
RENATAS**

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

28

Priedas „Šaknyno revizija“

Arboristas Renatas UAB
J. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

**ARBORISTAS
RENATAS**

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

29

Medžio šaknų redukcijos proceso nuotraukos:

Darbas su oro kastuvu ir siurbliu

Tranšėja
iškasta
su oro
kastuvu

Šaknų redukcija

Arboristas Renatas UAB
J. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

**ARBORISTAS
RENATAS**

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

30

Priedas „Genėjimas“

Arboristas Renatas UAB
Į. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

ARBORISTAS RENATAS

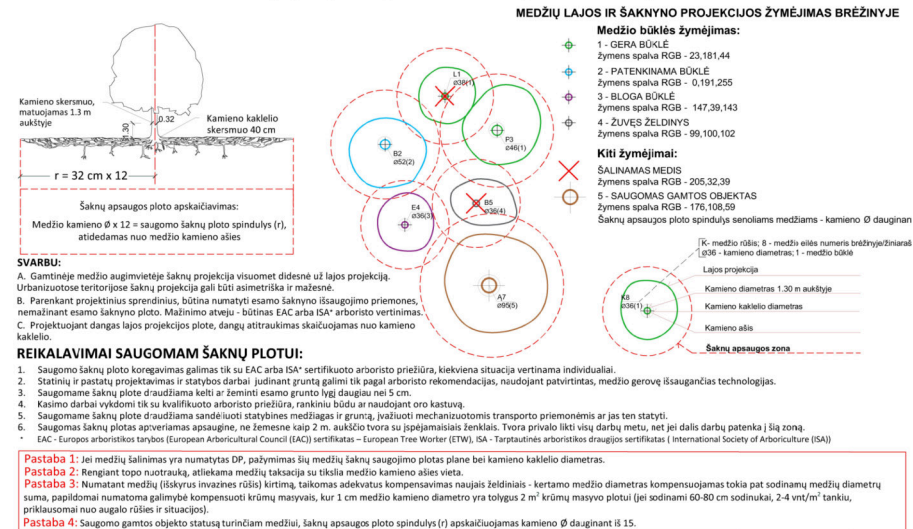
Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

31

Priedas „Grafinis/informacinis medžių žymėjimas plane ir inventorizacijos lentelės sudėtis“

Grafinis/informacinis medžių žymėjimas plane ir medžių inventorizacijos lentelės sudėtis

ŽELDINIŲ INVENTORIZACIJOS LENTELĖS PAVYZDYS

Nr. plane	Medžio rūšis lietuviškai	Medžio rūšis lotyniškai	Kamieno diametras cm 1.30 m aukštyje (cm)	Kamieno diametras ties kamieno kakleliu (cm)	Saugomo šaknų ploto spindulys (m)	Lajos projekcija nuo alios S.R.P.V. kvadratinis (m)	Medžio būklės indeksas 1, 2, 3, 4, 5	Siūlomos/būtinosios arboristinės/varkymo priemonės
1	2	3	4	5	6	7	8	9
8	Paprastasis klevas	Acer platanoides	32	40	3.84	3; 4,3; 5; 3,4	1	Formuojamasis genėjimas

Arboristas Renatas UAB
J. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

**ARBORISTAS
RENATAS**

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

32

Vertinimą atlikusių specialistų kvalifikacija

Arboristas Renatas UAB
J. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

**ARBORISTAS
RENATAS**

Medžių ir šaknų
prižiūra

PR_03_FR01.L1

33

The International Society of Arboriculture

Hereby Announces That

Has Earned the Credential

ISA Certified Arborist ®

By successfully meeting ISA Certified Arborist certification requirements through demonstrated attainment of relevant competencies as supported by the ISA Credentialing Council

Caitlyn Pollihan
CEO & Executive Director

28 August 2020

Issue Date

31 December 2026

Expiration Date

LT-0001A

Certification Number

Arboristas Renatas UAB
J. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

**ARBORISTAS
RENATAS**

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

34

The International Society of Arboriculture

Hereby Announces That

Has Earned the Credential

ISA Tree Risk Assessment Qualification®

By successfully meeting ISA Tree Risk Assessment Qualification certification requirements through demonstrated attainment of relevant competencies as supported by the ISA Credentialing Council

Carlynn Pollihan
CEO & Executive Director

16 September 2021

Issue Date

16 September 2026

Expiration Date

Arboristas Renatas UAB
J. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>

**ARBORISTAS
RENATAS**

Medžių ir šaknų
priežiūra

PR_03_FR01.L1

35

ARBORISTINIO VERTINIMO SPECIALISTO KVALIFIKACIJOS ATESTATAS

Nr. [REDACTED]

Šis kvalifikacijos atestatas išduotas

Arboristinio vertinimo pagrindų mokymo kursų baigimo pažymėjimo Nr. IC-5 375 pagrindu.
Atestatas galioja iki 2026 m. gruodžio 31 d. Pratęstas iki

KŽEG direktorius

KMAIK direktoriaus pavaduotojas

KMAIK Želdynų specialistų sertifikavimo centro
koordinatorių

Vilnius, 2023m. gegužės 16 d.

Arboristas Renatas UAB
Į. k. 305260147
PVM m. k. LT100012789812
A/S ŠIAULIŲ BANKAS
LT08 7189 9000 5646 7226

+37067125291
info@arboristasrenatas.lt
<https://www.arboristasrenatas.lt/>
<https://www.facebook.com/ArboristasRenatas/>